

พระของประชาชน

“ท่านคือพระของประชาชน เป็นประทีปในท่ามกลางความมืด”

ที่ว่านี้หมายถึงสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก หรือที่พุทธศาสนิกชนกล่าวพระนามท่านสั้น ๆ ว่า **พระญาณสังวร**

พระญาณสังวรได้สิ้นพระชนม์ไปหลายเดือนแล้ว แต่ด้วยความเป็นพระของประชาชนจึงทำให้คนไทยทั่วประเทศยังระลึกถึงด้วยความเคารพศรัทธาอย่างไม่วันลืมเลือน โดยเฉพาะคติธรรมคำสอนล้วนมีค่าอย่างยิ่ง เช่น

“การเพ่งดูผู้อื่น ทำให้ตนเองไม่เป็นสุข แต่การเพ่งดูใจตนเองทำให้เป็นสุขได้”

“เมื่อทุกข์เกิดขึ้นที่จิตใจ ก็ต้องดับจากจิตใจ”

“คำว่าชีวิต มิได้มีความหมายเพียง

แค่ความเป็นอยู่แห่งร่างกาย แต่หมายถึงความสุข ความทุกข์ ความเจริญ ความเสื่อมของบุคคลในทางต่าง ๆ ด้วย”

“คนรักสุขเกลียดทุกข์ฉันใด สัตว์ก็รักสุขเกลียดทุกข์ฉันนั้น จึงไม่ควรสร้างสุขให้ตนเอง ด้วยการก่อความทุกข์ให้แก่คนอื่น”

“โดยมากอุปสรรคต่าง ๆ เป็นเรื่องหุ้มนิยามเล็กน้อย ไม่มีสาระ แต่มักจะรับเข้ายึดถือเป็นอารมณ์กังวลให้เดือดร้อนไปเอง”

“การที่จะดูว่าอะไรดีหรือไม่ดี ต้องดูให้ยืดยาวออกไปถึงปลายทาง มิใช่เพียงครั้ง ๆ กลาง ๆ”

“เอาสมาธิมาตั้งในงานที่ทำ ก็จะทำงานได้ดี”

“การเชื่อเรื่องกรรม ถ้าเชื่อให้ถูกทางก็จะแก้ความเชื่อเรื่องโชคลาภต่าง ๆ ได้เป็นอันมาก”

“กรรมมีจริง ผลของกรรมมีจริง กรรมดีให้ผลดีจริง กรรมชั่วให้ผลชั่วจริง ผู้ใดทำกรรมใดไว้ จึงเป็นผู้รับผลของกรรมนั้น”

“บาปบุญมีผลแก่ผู้ทำจริง เชื่อหรือไม่เชื่อก็ไม่พึงประมาท เพราะเมื่อเกิดผลแล้วจะต้องเสียใจเป็นที่สุด ใครก็ช่วยไม่ได้ ทำดีไว้ก่อนดีกว่า”

“ความคิดเป็นเหตุแห่งความทุกข์ และความคิดก็เป็นเหตุแห่งความสุขได้จึงพึงรอบคอบในการใช้

ความคิด”

“ความคิดผิดคือมีมือมีพลังที่จะดึงความทุกข์ ร้อนร้อนแสบประการเข้ารุมล้อมจิตใจทำให้เป็นทุกข์”

“ความคิดที่ประกอบด้วยลติและปัญญาคือเหตุผลเท่านั้นที่จะชำระล้างกิเลสเครื่องเศร้าหมองมิให้แปดเปื้อนใจได้”

“ปัญญาเท่านั้นที่ทำให้คนเหนือคน ทั้งด้านความดี ความสำเร็จ ความสุข”

“ความรู้ถูก รู้ผิด รู้ดี รู้ชั่วนั้นสำคัญมาก จะคิดจะพูด จะทำอะไร ให้คำนึงถึงความถูกความผิด ความดี ความชั่วได้อย่างยิ่ง”

“เหตุร้ายแรงอันเกิดจากกิเลสของมนุษย์นั้น

ควรนำมาเป็นครูอบรมจิตใจได้อย่างดีที่สุด”
“อำนาจของกิเลสนั้น เป็นอำนาจที่ยิ่งใหญ่เหนือ

อำนาจอื่นใดทั้งปวง มีอำนาจเดียวที่อาจชนะอำนาจของกิเลสได้ นั่นคืออำนาจแห่งธรรมะ”

“ใจสำคัญที่สุด ใจต้องคิดไม่ก่อนเป็นเมโนกรรมกรรมทางใจ อะไร ๆ จึงเป็นผลตามมา จะดีจะชั่วก็แล้วแต่ใจ”

“สิ่งที่ควรระวังที่สุดคือใจตนเอง ไม่ใช่ใจคนอื่น ไม่ใช่เรื่องคนอื่น”

“อันใจนั้นฝึกได้ ไม่ใช่ฝึกไม่ได้ ฝึกอย่างไรก็จะเป็นอย่างนั้น ฝึกให้ดีก็จะดี ฝึกให้ร้ายก็จะร้าย”

“ความมีน้ำใจ เป็นจุดเริ่มต้นของความดีทุกอย่าง”

“อะไรที่ไม่ดี ของงพยายามอย่าทำ อะไรที่ดีของงพยายามทำ พยายามให้เต็มสติปัญญาความสามารถ”

คติธรรมคำสอนข้างต้นปรากฏอยู่ในหนังสือ **รอยทางเจริญธรรม** ที่ **อาจารย์สมปอง ดวงโล** ได้คัดสรร จากหนังสือพระนิพนธ์ของสมเด็จพระญาณสังวร และได้นำมาจัดพิมพ์ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เนื่องในวโรกาส 101 ปี ชาตกาลสมเด็จพระญาณสังวร

ในเล่มไม่ได้มีแต่คติธรรมคำสอนเท่านั้น

แต่มีเรื่องอื่น ๆ อีกมาก รวมทั้งบทกวีของ **เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์** ศิวภานท์ ปทุมสูติ สุธีร์ พุ่มภูมกร และ ยุทธ โตติแพทย์

อีกทั้งยังเป็นหนังสือที่มีรูปเล่มที่สวยงามด้วย เพราะมีภาพประกอบของ **ธีรภาพ โลหิตกุล** และ **ครูสงคราม โพธิ์โกล**

หนังสือรอยทางเจริญธรรม มีจำหน่ายตามร้านหนังสือชั้นนำทั่วประเทศ หากหาซื้อที่ไหนไม่ได้สั่งซื้อโดยตรงได้ที่ บริษัทชนนิยม โทร. 08-6378-2516.

ไมตรี ลิ้มปิชาติ

www.facebook.com/maitree.limpichart.writer